

7/18282

T.C.
BAŞBAKANLIK
Dış Ticaret Müsteşarlığı

Sayı : B.02.1.DTM.0.09/610-[2010-7/18282] 184

Konu : Yazılı Soru Önergesi

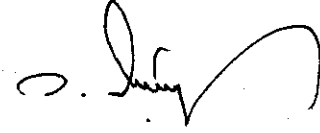
28.03.2011* 12266

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Başbakanlığa muhatap 07/03/2011 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/18282-29008/60047 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları eki İstanbul Milletvekili Sn. Sacid YILDIZ'ın Sn. Başbakan tarafından cevaplandırılmasını talep ettiği 7/18282 sayılı yazılı soru önergesi, Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmak üzere Başbakanlığın 11/03/2001 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-265/941 sayılı yazıları ekinde intikal ettirilmiş olup söz konusu önerge hakkında Bakanlığıma bağlı Dış Ticaret Müsteşarlığı ile ilgili kurum ve kuruluşlardan intikal etmiş görüşler çerçevesinde hazırlanan cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Zafer ÇAĞLAYAN
Devlet Bakanı

EKLER:

1-Cevap yazısı (4 sayfa)

İstanbul Milletvekili Sn. Sacid YILDIZ tarafından verilen 7/18282 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin sorular ve cevaplar aşağıda yer almaktadır;

Bilindiği gibi bazı cep telefonu modellerinin Uzakdoğu'dan gelen taklitleri sağlık açısından oldukça tehlikelidir. Orijinallerine göre oldukça ucuz olan bu cihazların radyasyon seviyeleri de 10 kat daha yüksektir. Birçok hastalığa davetiye çıkaran bu cihazlar öncelikle baş ağrısı ve mide bulantısına neden olurken ileriki dönemlerde beyin tümörü, cilt kanseri, lenfoma, astım, yüksek tansiyon, sperm sayısını azaltmaya bağlı erkeklerde kısırlık gibi çok sayıda hastalığa neden olmaktadır.

Bu nedenle;

Soru 1- Uzakdoğu'dan getirilen telefonlar yasal yollarla mı ülkemize sokulmaktadır? Bu şekilde ülkemize ne kadar telefon girmiştir?

Cevap 1- Cep telefonları, 24/03/2007 tarihli ve 26472 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanları (TTTE) Yönetmeliği kapsamında yer almakta olup ithal edilmek istenmesi halinde her yıl güncellenen ve son olarak 29/12/2010 tarihli ve 27800 (5. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2011/8 sayılı Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanlarının İthalat Denetimlerine Dair Dış Ticarete Standardizasyon (DTS) Tebliği çerçevesinde, ithalatta ürün güvenliği denetimlerine tabi tutulmaktadır. Ayrıca, ithal işleminde 31/12/2010 tarihli ve 27802 (3.Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İthalinde Garanti Belgesi Aranacak Maddelere İlişkin Tebliğ (2011/6) uyarınca Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'ndan onaylanacak garanti belgesi aranmaktadır.

DTS 2011/8 sayılı Tebliğ kapsamındaki ürünlerin denetimlerinde, belge ve işaret kontrolü (CE işareti, Uyarı İşaretleri) ve/veya fiziki muayene yapılmakta ve şüphe duyulması halinde söz konusu ürünler laboratuara gönderilerek teste tabi tutulmaktadır.

Denetim esnasında alınan numunelerde herhangi bir uygunsuzluğun bulunmaması halinde uygunluk yazısı düzenlenerek ithaline izin verilmekte, mevzuata uygun olmayan veya güvenli olmadığı tespit edilen ürünlerin ise ithaline izin verilmemektedir.

Ayrıca cep telefonlarının ithalat işlemleri, 8517.12.00.00.11 Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonunda sınıflandırılarak gümrük vergisinden muaf, %20 Özel Tüketim Vergisi ve %18 Katma Değer Vergisi tahsil edilmek suretiyle ancak belirlenmiş gümrük müdürlüklerinden yapılabilmektedir. Bunlar; Ankara Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğüne bağlı Esenboğa Gümrük Müdürlüğü, Ankara TIR Gümrük Müdürlüğü ve Mürted Gümrük Başmemurluğu, İstanbul Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğüne bağlı A.H.L. Gümrük Müdürlüğü, A.H.L. Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğü, Erenköy Gümrük Müdürlüğü, Halkalı Gümrük Müdürlüğü, Haydarpaşa Gümrük Müdürlüğü ve İstanbul Deri Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğü, İzmir Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğüne bağlı Adnan Menderes Gümrük Müdürlüğü ve İzmir Gümrük Müdürlüğüdür.

Bu çerçevede, 2010 yılında, 8517.12.00.00.11 Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonunda sınıflandırılan cep telefonlarından, Uzakdoğudan (Çin Halk Cumhuriyeti, Vietnam, Güney Kore, Hong Kong, Japonya, Filipinler, Malezya, Singapur, Tayland) 5.656.771 adet ithal edilmiştir.

Diğer yandan taklit cep telefonu gelmesi halinde, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 57'nci maddesinin birinci fıkrası gereğince, fikri ve sınai haklar mevzuatına göre korunması

gereken haklar ile ilgili olarak hak sahibinin veya temsilcisinin talebi üzerine hak sahibinin yetkilerine tecavüz eder mahiyetteki eşyanın alıkonulması veya gümrük işlemlerinin durdurulması gümrük idareleri tarafından gerçekleştirilmekte, durdurma veya alıkoyma kararı hak sahibi veya temsilcisi ile beyan sahibi veya 37'nci maddede belirtilen kişilere bildirilmektedir.

Gümrük idaresine henüz bir talepte bulunulmadığı takdirde, söz konusu eşyanın fikri ve sınai mülkiyet haklarını ihlal ettiğine dair açık deliller olması halinde, hak sahibinin geçerli bir başvuruda bulunabilmesini teminen, gümrük idareleri tarafından eşya üç işgünü süresince re'sen alıkonulabilmekte veya eşyanın gümrük işlemleri durdurulabilmektedir.

Anılan maddenin dördüncü fıkrası hükmü uyarınca, gümrük işlemleri durdurulan veya alıkonulan eşya, yetkili mahkemece alınan karar doğrultusunda imha veya asli nitelikleri değiştirilerek tasfiye edilmektedir.

Öte yandan, ülkemizde piyasada bulunan tüm cep telefonlarının iç piyasadaki denetimleri TTTE Yönetmeliğini ve 19/10/2007 tarihli ve 26675 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanlarının Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmeliği yayımlayan ve bu mevzuat çerçevesinde yetkili kuruluş olan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından yapılmaktadır. Bu kapsamda, piyasaya arz edilen ve piyasada bulunan cihazların ilgili teknik düzenlemeye uygunluğu ve piyasaya arz koşullarına uyulup uyulmadığı BTK tarafından denetlenmekte uygun olmayan cihazların piyasada bulunmasını önlemeye yönelik tedbirler adı geçen Kurum tarafından alınmaktadır.

Soru 2- Bu telefonların ülkeye girişini engellemek için ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?

Cevap 2-Özellikle Uzakdoğu'dan gelen ve riskli görülen cep telefonlarının, ithalatta gerçekleştirilen ürün güvenliği denetimlerinde; ürünün güvenli ve mevzuatına uygun olduğunu gösteren, akredite bir test kuruluşundan alınmış test raporları ve/veya TTTE Yönetmeliği kapsamında AB tarafından atanmış bir Onaylanmış Kurulştan alınmış AT Belgeleri kontrol edilmektedir. Bunun yanı sıra, ürünün güvenli olduğunu gösteren CE işaretinin mevzuata uygun şekilde ilişitirilip ilişitirmediği kontrol edilmektedir. 2011/8 sayılı DTS Tebliği kapsamında yapılan denetimler, önemli bir caydırıcılık unsuru olup kalitesiz ve güvensiz ürünlerin ithali önünde ciddi bir engel teşkil etmektedir.

2011/8 sayılı DTS Tebliği'nin 9'uncu maddesinde, başta cep telefonları olmak üzere Elektronik Kimlik Bilgisini haiz cihazları ithal edenlerin, ithalatı müteakiben 15 gün içinde Gümrük Giriş Beyannamesi ile birlikte Elektronik Kimlik Bilgilerini (IMEI numaraları) elektronik ortamda Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna sunması gerektiği yönünde düzenleme bulunmaktadır. Bu kapsamda belirtilen sürelerle uymaları ve aksi halde idari yaptırıma tabi olacakları konusunda ithalatçı firmalar uyarılmış olup 2011 yılı itibariyle de, süreye uymayan 41 ithalatçı firmaya ilk aşamada uyarı müeyyidesi uygulanmıştır.

Ayrıca, her türlü kaçakçılığın önlenmesine yönelik olarak; farklı sınır kapılarında 18 adet Araç ve Konteyner Tarama Sistemi ile 56 adet Bagaj X Ray tarama sistemi kullanılmaktadır. Bunların yanı sıra diğer teknik ekipmanlardan da yararlanılmaktadır.

Soru 3- Kaçak şekilde ülkeye girdikten sonra bu telefonların tespit edilebilmesi hangi yollarla yapılmaktadır?

Cevap 3- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunca (BTK) yürütülen Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanları Yönetmeliği ile Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanlarının Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik çerçevesinde

cihazın piyasaya arzı veya dağıtım aşamasında veya cihaz piyasada iken uygun olarak üretilip üretilmediğini, uygun şartlarla hizmete sunulup sunulmadığını denetleme yetkisi BTK'dadır. Bu bağlamda Kurum, gerektiğinde piyasaya arz edilen cihazdan numuneler alabilir veya yetkilendireceği bir kuruluş vasıtasıyla numunelerin alınmasını sağlayarak yapılan düzenlemeler çerçevesinde gerekli inceleme ve testleri yapar veya yaptırabilir. Cihazın uygunluk göstermediğinin tespit edilmesi halinde, piyasaya arzının ya da hizmete sunulmasının engellenmesi, piyasadaki veya hizmetten çekilmesi ya da ithalatının kısıtlanması konularında bertaraf da dahil olmak üzere gerekli işlemler BTK'ca tesis edilmektedir. Diğer taraftan, yapılan denetimlerde yasal yollardan yurda getirilmeyen GSM Cep Telefonlarının tespiti halinde ise; Emniyet Genel Müdürlüğü ve Gümrük Müsteşarlığı'na gereği yapılmak üzere bilgi verilmektedir.

Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından yapılan işlemler hususunda yazışmalar devam etmek olup alınacak cevaplar Başkanlıklarına ayrıca intikal ettirilecektir.

Soru 4- Telefonları ülkeye sokanlar ve dağıtımını yapanlar hakkında ne gibi yaptırım uygulanmıştır veya uygulanacaktır?

Cevap 4- BTK denetçileri tarafından tespit edilen ve ilgili kuruluşlara bildirilen kaçak telefonları ülkeye sokanlar ve dağıtanlar ile ilgili yaptırımların Emniyet Genel Müdürlüğü ve Gümrük Müsteşarlığı tarafından yapılmaktadır.

Bu çerçevede, Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nun 3'üncü maddesinin 11'inci fıkrası "İthal, lisansa, şarta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tabi olan eşyayı, aldatıcı işlem ve davranışlarla ithal eden kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir." hükmünü amirdir. Cep telefonlarının Dış Ticarete Standardizasyon Denetmenleri Grup Başkanlıklarınca düzenlenen uygunluk belgesi olmaksızın aldatıcı işlem ve davranışlarla ülkeye sokulmaya çalışılması durumunda cep telefonlarının gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilmektedir. Para cezası verme yetkisi Cumhuriyet Savcısında bulunmaktadır.

Soru 5- Bu güne kadar kaç kişiye bu nedenle yaptırım uygulanmıştır?

Cevap 5- Gümrük Müsteşarlığı veri tabanları vasıtasıyla bu kapsamda veri elde edilebilmesi mümkün olmamakla birlikte 2010 yılında 89 şahıs hakkında cep telefonu kaçakçılığı ile ilişkili olarak işlem yapılmış ve 5.390.810 TL. değerinde 29.810 adet cep telefonu yakalaması yapılmıştır.

Soru 6- Tespit edilen cihazlar toplatılmakta mıdır?

Cevap 6-Tespit edilen cihazlardan piyasada satılması uygun olarak değerlendirilenler, Gümrük Müsteşarlığı Tasfiye İşleri ve Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğünce tasfiye edilmektedir.